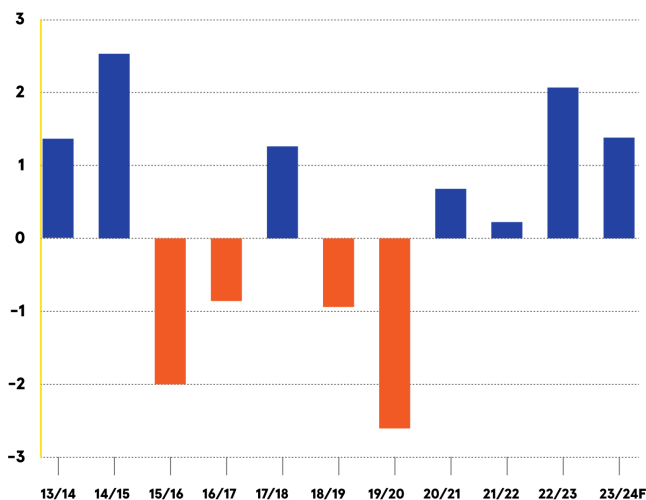

Rapsiseemnete ja kanoola turu ülevaade

Teabe valmistas ette ISTA Mielke GmbH – Global Oil World – Saksamaal Hamburgis asuv ettevõtte, mis tegeleb õliseemnete, õlide ja rasvade ning õlikookide analüüsiga ja prognoosidega. Veebilehel www.oilworld.de on toodud rohkem teavet ettevõtte profiili ja üksikteenuste kohta.

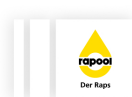
Euroopa rapsihinnad on keskpikas perspektiivis jätkuvalt surve all, kuna Kanadat ja Austraaliat ähvardava tootmiskao tasakaalustab tänavune rekordiline rapsisaak Ukrainas. Üleilmse pakkumise ja nõudluse erinevus on viimastel kuudel rapsi suhtelisi hindu oluliselt muutnud. Eesootav tootmispuudujääk Kanadas ning USA kasvav õlide ja rasvade nõudlus, saavutamaks ambitsioonikad biokütuse eesmärgid (töenäoliselt eelistatakse eksporditud Kanada kanoola asemel kodumaist pressit), on hetkel vastuolus ELi rapsivarude jätkuva suurenemisega 2023/2024. aastal.

Kanadas ja Austraalias on hinnangud käesoleva aasta kanoolasaagi kohta veel väga erinevad ning keskmist saagikust osaliselt mõjutavate põuatingimuste tähtsust on praegusel hetkel raske hinnata. OIL WORLDi viimaste hinnangute kohaselt on maailma rapsi- ja kanoolatoodang 2023/2024. aastal 74,7 miljonit tonni, mis on mullusest 3,9 miljonit tonni vähem. Kuid seda kompenseerivad märkimisväärselt kopsakamad varud, mis on hooaja alguses hinnanguliselt 15,3 miljonit tonni (5,3 miljonit tonni lisaks), suurendades maailma rapsi- ja kanoolavarusid 2023/2024. aastal 90 miljoni tonnini.

EU-27 : RAPESEED SUPPLY CHANGES (MN T)

(Opening stocks plus production)

ELi tänavune 19,6 miljoni tonnine rapsisaak on algselt oodatust väiksem, kuid ületab siiski 0,33 miljoni tonni võrra eelmise aasta koguse. Saagikoristus on peamistes tootmispiirkondades lõpule jõudmas. Prantsusmaa, Saksamaa, Baltimaade ja Rootsi allapoole korrigeeritud kasvuprognosi kompenseeris osaliselt Rumeenia oodatust parem tootlus. Hinnangud nii Rumeenia pindala kui ka keskmise saagikuse kohta on siiski endiselt väga erinevad.

Kasvav import ja esialgselt oodatust väiksem ELi rapsi pressimine jaanuaris/juunis 2023, mida piiras ELi biodiisli sektori kriis, tõi hooaja 2022/23 lõpus kaasa ELi rapsivarude järsu suurenemise ligikaudu 1,8 miljoni tonni võrra (võrreldes 1,0 miljoni tonniga aasta varem). See suurendab tõenäoliselt 2023/2024. aasta alguses kodumaiseid rapsivarusid 21,4 miljoni tonniga mitme aasta kõrgeimale tasemele – 1,1 miljonit tonni mullusest enam ja rohkem kui 4,0 miljonit tonni enam kui 2019/2020. aasta juulis/juunis.

Rapsi eksport osutus hooaja 2023/2024 esimese 8 nädala jooksul oodatust oluliselt väiksemaks. Suurem osa tagasilöögist hõlmas Ühendkuningriiki suunduvaid laste. Seevastu tõusis sel hooajal ELi rapsiseemne eksport (Rumeeniast) Kanadasse 42 tuhande tonnini, mida soodustab ELi rapsiseemne ebatavaliselt suur hinnalangus Kanada kanoola suhtes.

Euroopa rapsiõli hindu toetasid augusti teisel poolel paranevad RME marginaalid. Lähihinnad Rotterdamis noteeriti kolme päeva jooksul kuni 28. augustini 1050–1060 USA dollarini, mis suurendas võrreldes päevalilleõli ja toorpalmitõliga (mõlemad cif Rotterdamis)

Rapsiseemnete ja kanoola turu ülevaade

hinda 114 dollarini. See järgneb ebatavaliselt suurele hinnalangusele (20-50 dollarit) aprillis ja mais, kui biodiislikütuse sektori kriis põhjustas Loode-Euroopas ajutise rapsiõli ülepakkumise. Paranevad marginaalid on Euroopa rapsipressimist viimasel ajal elavdanud. FEDIOLI avaldatud esialgsed andmed (hõlmavad veel Ühendkuningriiki) viitavad sellele, et rapsi pressimine ELis kasvas juulis võrreldes eelmise aasta sama perioodiga üle 30%.

31. august 2023

OIL WORLD (ISTAMelke GmbH, Hamburg)